

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 1. septembra 1939

Štev. 36.

Med deželo in mestom

Celje, 1. septembra.

Čudo čudovito: na vseh shodih govori, da bo prinesla izboljšanje prilik politična in gospodarska samouprava, če greš pa po deželi, čuješ same pritožbe proti samoupravnim davkom, banovinskim in občinskim, medtem ko povsod priznavajo, da so državni davki upravičeni. H

To se bo moralo nekako urediti, kajti kričeče nesoglasje bo vedno znova vzbujalo nevoljo, nezadovoljstvo je pa največji sovražnik države.

Cisto enako je z občinami, ki so zopet država v državi, kar se tiče obdavčitve. Kaka razlika tostran in onstran meje v davčnih predpisih, ko pa je sicer življenje čisto enako! Napačno je, da morajo nove občine plačevati obveznosti starih, nepravilno, če so te nove občine okoristile s premoženjem starih. To vse kali lepo in mirno sožitje, povzročajo nove pretresljaje, nove pobude za zopetne preureditve občinskih mej. Pri tem pa še dragi aparat sedanjih občin napram cenenu izpred vojne. Ljudje ne uvidijo, da mora dobiti »občinski mož«, če gre gledat celo spotoma kako brv, za to pot svojih 5 kovačev, kajti zakaj se da voliti, če mu ni za čast, marveč le za denar? Dovolj je takih, ki bi opravljali vsaj v svoji občini občinske posle brezplačno, kakor je to bilo nekoč. Tako pa plačaj in plačaj; odkod vzameš, te nihče ne vpraša.

Teško je življenje na kmetih in ni mogoče zameriti, če je toliko nezadovoljstva povsod. Mnogo je takega, ki bi ga ne bilo treba, če bi bilo malo več obzira tudi za naše podeželje, kar bi šlo včasih kar brez stroškov in brez žrtev s samo dobro voljo.

Vzemimo samo primer nedeljskih vozniških kart na železnici: Ugodnost traja od sobote opoldne do ponedeljka opoldne, vendar tako, da moraš vmes uporabljati nedeljo. Krasna uredba za one, ki hočejo na deželo bodisi na oddih ali tudi po opravkih, kajti na deželi lahko meščan tudi v nedeljo vse opravi, sklene kupčije, nakupi živila, se dogovori, skratka, menda ni posla, ki bi ga ne mogel opraviti tudi v nedeljo. In naspotno: tudi deželan se lahko pelje z nedeljsko karto v mesto, a kaj opravi: uradi so zaprti, trgovine zaprte. Zijala lahko gre prodajat po mestu, denar zapravljat, če ga ima... Ali bi se ne dalo urediti, da bi bilo vsem pomagano, če že res mora biti ugodnost omejena na 48 ur: v nedeljo in ponedeljek, da si pomagata mesto in dežela, ker tako zahteva kmetijski sestav našega prebivalstva.

Vedno poudarjamo 80-odstotno večino kmetijskega prebivalstva, zanj pa se ne stori nič: industrije vseh vrst so zaščitene, da mora kmet izdelke še dražje kupovati, od tega, kar sam pridelal, mora pa takoj plačati davek in si ne sme še z lastnim pridelkom pomagati, kakor ve in zna. Vino je pridelek, kakor vsak drug, le težji in zato dražji. Pa mora kmet odrajtati trošarino, če ga sme sploh prodajati s težkimi omejitvami. Nikjer zaščite in pomoči: pač, pri pšenici, ki ji je določena cena nad pariteto svetovnega trga, da si pomagajo tisti, ki so zaradi izredne rodovitnosti zemlje itak v zelo dobrem položaju, v vojvodini, povsod drugod pa plačujejo pšenico dražje nego je treba in še vračajo razliko državi v obliki davkov, da jih stane pšenica dvakrat več.

Kmet, nikamor ne more s svojim blagom: račun in umno kmetovanje mu pravita, da je njegov obrat pasiven, da vsaj za svoje delo ne sme zahtevati tistega zasluga, kakor ga ima najskromnejši industrijski delavec, pri tem pa mora biti kmet: kemik, da ume svoje poljedelstvo, zdravnik, da ume svoje živinorejo, trgovec, da more sploh priti do denarja, pa še pravnik, da se spozna

Šesti september

V sredo bo dopolnil Nj. Vel. kralj Peter II. šesnajsto leto svojega življenja.

Cez dve leti bo mladi vladar zasedel prestol svojih slavni prednikov in prevzel krmilo Jugoslavije v svoje roke. Ves narod čaka z veseljem na ta veliki

dan, saj je mladi, iskreno ljubljani kralj prva in največja nada, up in ponos nas vseh. Mladi kralj se skrbno in temeljito pripravlja na odgovornosti polno dobo, ko bo prevzel in vodil vladarske posle. Narod spremlja krepki telesni in duševni razvoj mladega vladarja s stalno pozornostjo, velikim zanimanjem in najtoplejšimi željami.

Zlasti sedaj, ko se zbirajo po svetu temni oblaki in ko smo začeli urejevati našo državo v bratskem sporazumu, da jo preustrojimo po svojih najboljših močeh, da bo zmožna popolnega razmaha in napredka, ki jo bo povedel v veliko bodočnost, hite vse naše misli še bolj kakor kdaj koli k njemu, ki je simbol veličine in sijajne bodočnosti svobodne in nepremagljive kraljevine Jugoslavije. Najtoplejšo ljubezen bomo znova poklonili mlademu vladarju za njegov rojstni dan z vročimi željami za njegovo zdravje, srečo in nadaljnji razvoj v blagor vsega našega naroda.

Zivel kralj Peter II.!

Zivel vzvišeni kraljevski dom!

Zivela kraljevina Jugoslavija!

Usodni dnevi Evrope

Gdansk proglašen za sestavni del Nemčije — Sovražnosti med Nemčijo in Poljsko so se že pričele

Zaradi spora med Nemčijo in Poljsko glede Gdanska in poljskega koridorja se je položaj v Evropi v zadnjih dneh silno poostiril. Poljska slej ko prej odločno odklanja zahtevo Nemčije, da ji naj Poljska prepusti Gdansk in poljski koridor, t. j. svoj edini dohod k morju. Milijoni vojakov so pod orožjem v Poljski, Nemčiji, Angliji, Franciji in Italiji. Prav tako so mobilizirale več letnikov Holandska, Belgija, Švedska, Norveška, Rumunija, Svica, Madžarska in Litva. Ker je nemška vojska zasedla Slovaško in slovaško mejo proti Poljski, je Poljska v sredo odredila splošno mobilizacijo. Evropa izgleda kakor na predvečer velike vojne. Anglija in Francija sta čvrsto odločeni, da priskočita v primeru napada Nemčije na Poljsko takoj z vsemi silami Poljski na pomoč. Belgijski kralj, holandska kraljica in papež so poslali neposredno prizadetim evropskim vladam mirovne apele, ki pa niso pokazali vidnih uspehov. Nemčija je uvedla posebne nakaznice za vse prebivalstvo, s katerimi se dobe najvažnej-

na celo ploho predpisov, ki se ga tičejo, poleg pa še vremenoslovec, sadjar, kletar... skratka, vse bi moral vedeti pri delu, ki se mu najslabše izplača. Kaj čuda, da ljudje beže z grude, samo da leže v postelji in jim ni treba po smrdljivih hlevih in paziti na živino, da jim ni treba v solncu in dežju delati po zemlji, da jim ni treba prenašati pripeke in mraza brez zaščite zunaj hiše in slabo oblečenim.

Poglejmo v banovinski in državni proračun: koliko davkov gre za to ubogo kmetijstvo, koliko mora to kmetijstvo plačati že samo za sebe! In ni haska, kajti teh nekaj kmetijskih šol, teh nekaj vzornih posestev, ki sama dokazujejo pasivnost kmetijske posesti, pač niso s temi žrtvami v nikakem razmerju. In vendar ni treba, da je vse pasivno: trta, koroza, pšenica, govedoreja, živinoreja, ko je treba uvažati toliko in toliko rastlin iz inozemstva za drag denar! Ali bi ne mogli strokovnjaki določiti za posamezne občine posebnih zelišč, ki jih v dobi nekaj let zajamčeno odkupi banovina, ako bi bil poskus sicer pretvegan in morda združen z začetno izgubo? Pomislimo na razna zdravilna zelišča, ki jih uvažamo, a bi jih prav lahko gojili doma. Seveda bi ne bilo prav, če bi se zopetkar vsa banovina zagnala v isto kulturo, treba je razdelitve po okrajih ali celo po občinah ali le po

ša živila, obleka in obutev samo v omejenih količinah.

Nemška vlada je v četrtek zvečer objavila razvoj dosedanjih pogajanj z Anglijo in Poljsko ter pogoje, pod katerimi bi pristala na sklenitev sporazuma s Poljsko. Nemčija je zahtevala takojšnjo aneksijo Gdanska in plebiscit v poljskem koridorju. Poljska se o teh pogojih na poziv ni izjavila, s čimer smatra Nemčija, da je njene pogoje odklonila.

Davi je poslal pokrajinski vodja Forster v Gdanku brzojavko kancelarju Hitlerju, v kateri ga obvešča, da je ustava Gdanska ukinjena in da je proglašena priključitev Gdanska Nemčiji. Hitler je vzel to odločitev brzojavno na znanje.

Danes ob 10. se je sestel nemški državni zbor. Kancelar Hitler je v svojem govoru razložil svojo odločitev za rešitev spora s Poljsko z orožjem. Izjavil je, da pojde na fronto. Za primer, da bi v vojni padel, je določil za svojega naslednika maršala Göringa, če bi tudi ta padel, pa svojega namestnika Hessa. V

poskusnih posestvih. Saj je takih zelišč, ki jih uvažamo za drage denarje in bi jih mogli pridelati doma toliko, da se bo mogel z njimi pečati, kdor koli bo hotel, seveda začeti in riskirati mora le banovina s skupno pomočjo.

S skupno pomočjo je mogoče blažiti razne nesreče, vremenske in druge: zavarovalnine privatnih zavarovalnih bank so često previsoke, zavarovanja proti nesreči pri živini še pa sploh ni. Celozdravljene je predrago in bi ne bilo pri dobri volji tako nemogoče tudi tega uspešneje urediti. Zakaj pridejo svinje cepit šele po naročilu in na stroške posameznikov, ko opravljajo to državni odn. snovno banovinski organi? Naj bo tako cepljenje obligatno in brezplačno, pa bo manj nesreč in manjša izguba narodnega premoženja. Seveda nekaterim bi tak posel ne šel v račun, ker se jim hoče posebnih honorarjev brez ozira na mizerijo in nesrečo, ki je za kmetijstvo s tem v zvezi. Če mora biti cepljen otrok, zakaj bi ne bila cepljena še živina?

In pri tej mizeriji zahtevajo še mesta, da jih kmetijstvo podpira: saj ne smeš skoraj ničesar peljati v mesto, da bi ne plačal uvoznine. Nevidne šranje ločijo mesto od dežele, posebni tajni organi so na preži, da se ne izmuzneš plačilu. Zadovoljen si lahko, če te ne kaznujejo še s posebno vlogo. In zakaj? Zato, ker pripelješ v mesto svoj pridelek na pro-

Od 2.-11. septembra

Ljubljanski velesejem

Velika kmetijska razstava

(semenogojstvo, zelenjad, sadje, cvetje, čebele in med, mleko in mlečni proizvodi, vino, koze, ovce, perutnina, kuncji, golobi, ribe, gobe, zdravilna zelišča, kmetijski stroji). Gospodinska razstava, akvariji, industrija, obrt.

Lepo zabavišče — velik variete
Tekma harmonikarjev 10. septembra
Nagradno zrehanje. — Številna lepa darila za obiskovalce velesejma.
Polovična voznina na železnih.

primeru, da bi tudi ta padel, naj nemški narod sam izvoli naslednika.

Sovražnosti med Nemčijo in Poljsko so se začele danes okrog 9. dopoldne.

Politika

Kdo vse ima zasluge za sporazum?

Po »Delavski politiki« spnemamo:

Sedaj, ko je sklenjen sporazum, se oglašajo ljudje, ki so zadnja štiri leta vztrajno delali na tem, da pokopljejo sporazum, in si laste zasluge, da je do njega prišlo. Ob decembrskih volitvah so grmeli proti dr. Mačku. Dr. Stojadinović je v Ljubljani javno grozil: »Kdor izmed državnih nameščencev bo glasoval proti vladi, zanj ni mesta v državni službi!« Za te besede je žel viharno odobravanje izvestnega dela zborovalcev.

Kdo ima torej zasluge za sporazum?

Zasluge za sporazum in to nesporne zasluge ima vseh tistih 1.500.000 volilcev, ki so dne 11. decembra 1938 kljub terorju in šikanam ter preganjanju oddali svoj glas za dr. Mačka, tako da so odgovorni faktorji videli, da ne morejo prepustiti vodstva države šarlatanom, ki se bore proti takemu pokretu, ampak da je potrebno takemu gibanju utreti pot na vodstvo države. Ko je to spoznanje zmagalo zgoraj, so ga morali sprejeti tudi tisti, ki so se mu upirali.

Preganjani morajo dobiti zadoščenje

»Hrvatski dnevnik« je objavil, da mora po vstopu Hrvatov v vlado zadeti korupcijo smrten udarec. Pričeti se mo-

daj, ker od tega živiš, od tega dobiš denar, ki ga itak potrošiš zopet v mestu. Tako, da si zopet udarjen dvakrat, ko plačaš uvoznino zase in še za trgovca, ki je v srečnem položaju, da lahko svoje stroške prevali na ceno robe in na kupca. Pa debatirajo, ali redi dežela mesto ali mesto deželo, in ne pridejo do zaključkov, kajti medsebojna povezanost je taka, da se ne da več ločiti, in vendar mora plačati deželan, če hoče v mesto, uvoznino, ko hoče pa nakupljeno peljati iz mesta, mu ne delajo ovir, da je le pustil denar v mestu.

Za tako podpiranje mesta po deželi pa se najdejo še paragrafi, da kmeta kaznujejo. V poletnih mesecih, ko ima živina pašo in zato mnogo mleka, sme mestna gospoda kmetu mleko kar čez noč odpovedati, da ga je na trgu kar odveč in se kvari v izgubo prodajalcev. Če bo pa tam pred božičem ali veliko nočjo hotel kmetič nekoliko poravnati to svojo izgubo in zahteval pol dinarja več za mleko, bo takoj policija intervenirala v korist meščanov. Ali ni potem upravičeno kmet nekako sovražden meščanu, ko vidi, da je mestu vse dovoljeno, podeželju pa vse naloženo, ko ne najde nikjer tiste pravice, ki bi jo zahtevala že enakopravnost, kaj šele toli hvalisano podpiranje kmečkega stanu, tega — baje — temelja naše države?

S.

Sporazum in nova vlada

**Razpust narodne skupščine in senata — Ustanovitev
avtonomne banovine Hrvatske — Predvidena je tudi nova
teritorialna ureditev ostale države — Pooblastilo za nove
politične zakone — Dr. Maček - podpredsednik vlade —
Dr. Šubašić - ban nove banovine Hrvatske**

Kraljevski namestniki so v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. v soboto 26. avgusta sprejeli ostavko vlade Dragiša Cvetkovića in imenovali novo vlado pod predstvom Dragiša Cvetkovića. Imenovani so: za predsednika vlade Dragiša Cvetković, predsednik vlade n. r., za podpredsednika ministrskega sveta dr. Vladko Maček, odvetnik v Zagrebu, za pravosodnega ministra dr. Lazar Marković, minister v p., za ministra prosvete Božidar Maksimović, minister v p., za ministra za zgradbe dr. Miha Krek, minister n. r., za ministra za šume in rudnike dr. Džafer Kulenović, minister n. r., za ministra za telesno vzgojo naroda Jevrem Tomić, minister n. r., za prometnega ministra inž. Nikola Beslić, minister n. r., za ministra za zunanje zadeve dr. Aleksander Cincar-Marković, minister n. r., za ministra vojske in mornarice Milan Nedić, armijski general, za ministra za pošte, telegraf in telefon dr. Josip Torbar, odvetnik v Zagrebu, za finančnega ministra dr. Juraj Šutej, odvetnik v Sarajevu, za ministra brez portfelja dr. Bariša Smoljan, odvetnik iz Zagreba, za ministra za trgovino in industrijo dr. Ivan Andres, odvetnik v Zagrebu, za ministra za socialno politiko in narodno zdravje dr. Srdjan Budisavljević, odvetnik v Zagrebu, za kmetijskega ministra dr. Branko Cubrilović, za ministra brez portfelja dr. Mihajlo Konstantinović, univ. prof. v Beogradu, za ministra za notranje zadeve Stanoje Mihalđić, pomočnik bana savske banovine.

V smislu doseženega sporazuma sta bila 26. avgusta razpuščena narodna skupščina in senat. Isti dan so kraljevski namestniki v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. predpisali uredbo o ustanovitvi banovine Hrvatske, ki obsega dosedanjno savsko in primorsko banovino ter

sreze Dubrovnik, Sid, Ilok, Brčko, Građačac, Dervento, Travnik in Fojnico. Sedež banovine je v Zagrebu. V pristojnost banovine Hrvatske se prenesejo posli kmetijstva, trgovine, industrije, šum in rudnikov, javnih del, socialne politike in narodnega zdravja, telesne vzgoje, pravosodja, prosvete in notranje uprave. S posebnim ukazom je predvideno, da se izvrši nova teritorialna ureditev ostale države in da dobijo nove edinice enak delokrog kakor banovina Hrvatska. Za bana nove banovine Hrvatske je bil imenovan narodni poslanec dr. Ivan Šubašić, za podbana pa univ. prof. dr. Ivo Krbek. Banovina Hrvatska obsega 66.323 km² in ima okrog 4.500.000 prebivalcev.

Kraljevski namestniki so v imenu Nj. Vel. kralja Petra II. tudi predpisali uredbo o političnih zakonih, s katero se ukinja zakon o volitvah narodnih poslancev z dne 10. septembra 1931 z vsemi svojimi poznejšimi spremembami in dopolnitvami ter se pooblašča ministrski svet, da izda uredbo z zakonsko močjo o volitvah narodnih poslancev za narodno skupščino. Obenem se poblašča ministrski svet, da z uredbami z zakonsko močjo spremeni zakon o tisku, zakon o združevanjih, zborovanjih in dogovorih, kakor tudi ostale politične zakone.

V novi vladi je od 18 ministrov 11 Srbov, 5 Hrvatov, 1 Slovenec in 1 musliman. Sedem ministrov je iz Srbije, 5 iz Hrvatske, 3 iz Bosne, po 1 pa iz Vojvodine, Hercegovine in Slovenije. Predsednik vlade in štirje resorni ministri pripadajo JRZ, podpredsednik vlade, štirje resorni ministri in en minister brez portfelja so zastopniki HSS odnosno KDK, trije ministri so iz drugih političnih skupin, štirje pa so politično neopredeljeni.

Dne 24. septembra v Slovenske gorice in Prekmurje

Da ustrezemo pogosto izraženi želji, pripravljamo izlet, ki bi vodil preko Rogaške Slatine, Ptujске gore, Ptujja, Ljutomera, Murske Sobote, Radencev, Sv. Trojice, St. Lenarta in Maribora, ako se prijavi dovolj izletnikov. Voznina bi znašala za osebo 60 din. Prijavite se in voznino založiti je treba za oba izleta čimprej pri »Putniku« v Celju.

— Vpisovanje v enoletno državno priznano trgovsko učilišče »Christofov učni zavod« — s pravico javnosti —, Ljubljana, Domobranska cesta 15, se vrši dnevno dopoldne in popoldne osebno ali pismeno. Šolska izvestja in novi ilustrirani prospekti brezplačno na razpolago. Največji in najmodernejši zavod te vrste v državi. Novo šolsko poslopje! Edinstvena strojepisnica s 50 pisalnimi in računskimi stroji. Zavod je potrjen od ministrstva in ima pravico javnosti. Učenci uživajo iste pravice kot na drž. trgovskih šolah tako glede rodbinskih doklad kakor tudi dijaških železniških kart. Izpričevalo velja kot dokaz sposobnosti za raznovrstne pisarniške službe in posebej tudi kot dokaz polne učne dobe in dve leti pomočniške prakse v trgovski obrti. Šolnina zmerna! Pišite po prospekt! Sprejemajo se učenci(nke) z malo maturo in posebej tudi z nižjo predizobrazbo. Starše, ki nameravajo šolati svoje otroke na trgovskih šolah, opozarjamo na ta najstarejši naš zavod, ki ga obiskuje vsako leto veliko število učencev(nk) iz Stajerske, zlasti iz Celja in okolice.

— Vpisovanje v zasebno dvorazredno trgovsko šolo Zdržbe trgovcev v Murski Soboti. Ministrstvo trgovine in industrije je dalo na podlagi § 8. zakona o srednjih šolah dovoljenje, da se otvori v Murski Soboti zasebna dvorazredna trgovska šola s pravico javnosti. To zasebno šolo vzdržuje Zdržba trgovcev v Murski Soboti in jo upravlja poseben šolski odbor. Vpisovanje v I. razred bo

4., 5. in 7. t. m., vsakokrat od 9. do 12. dopoldne v pisarni Zdrženja trgovcev v Murski Soboti, Trgovski dom. Sprejemajo se učenci in učenke, ki so dovršili 4 razrede srednje šole z nižjim tečajnim izpitom oziroma 4 razrede meščanske šole z završnim izpitom. Učenci ali učenke, ki so dovršili 4 razrede gimnazije ali njej podobne šole v inozemstvu, se smejo vpisati v I. razred, če opravijo dopolnilni izpit iz predmetov, katerih se niso učili, ali katerih so se učili v manjšem obsegu, po direktorjevem predlogu in po odobritvi kr. banske uprave. Vpisnina znaša 100 din in mora biti položena na dan vpisa. Šolnina znaša prvo leto 2250 din in se lahko odplača v tromesečnih obrokih. Mesečno odplačevanje šolnine (225 din) dovoli šolski odbor samo v izjemnih primerih na podlagi zadevne prošnje.

Ljubljana v jeseni

Kaj bo nudil letošnji ljubljanski jesenski velesejem?

Ob poletni vročini, ko je vladalo splošno mrtvilo, je na velesejmu v Ljubljani delalo in ustvarjalo mnogo pridnih rok ter pripravljalo jesenski velesejem, ki bo odprt v soboto 2. t. m.

Ta prireditelj bo imela dva dela: industrijo in obrt ter kmetijstvo. Znan je izrek »Kmet bogat — vsak bogat«. Po stanju kmetijstva se ravna v pretežni meri tudi stanje trgovine, obrti in industrije. Eno izpopolnjuje drugo. Velika kmetijska razstava bo razdeljena v več oddelkov. Semenogojški oddelk bo pokazal, katera semena in poljedelske rastline morejo pri nas dobro uspevati in napredovati. To je za našega kmeta zelo važno, če hočemo imeti v bodoče boljši pridelek. Zelenjadni oddelk bo navajal, kako vzgajati zelenjadna semena, kako je treba zelenjad pravilno gojiti, pokazal bo vrste zelenjadi in zelenjadno hrano, modele šolskih vrtov, kakšni naj bodo zelenjadni vrtovi v delavskih kolonijah, pomen zelenjadi v tujskem prometu. V sadjarskem oddelku bodo na ogled vsa sadna plemena in vrste, ki pridejo za nas v poštev, dalje vse priprave za domačo uporabo sadja in podčrtana bo važnost sodobne kmečke uporabe sadja, zlasti sušenja. Vrt je zdravje družine, gojitev cvetja plemeniti značaj — to bo vodilna misel vrtnarske oziroma razstave cvetja. Čebelarstvo kot »poezija kmetijstva« je pri nas izredno razširjeno in staroslavno. Pa tudi tu je treba napredovati, zasto bi pomenil nazadovanje. Čebelarstvo bo posvečen napredku našega čebelarstva. Mlekarski oddelk bo med največjimi in bo postal mnogo pobud za napredek v kakovosti naših mlečnih izdelkov. Vinarske razstave se

Kino METROPOL Celje

Danes 1. septembra zadnjokrat

JUNAKI SIBIRIJE

(Sibirija 1918)

Vest, da je Poljska osvobojena, prodre do koč sibirskih ujetnikov. Mladiči se stavijo na razpolago domovini, osnuje se slavna »sirska legija«. Film je v poljskem jeziku! Glavne vloge: Junosza Stempovski, Adam Brodysz, Kristina Ankvič.

Ne zamudite ogled tega filma!!

2., 3. in 4. sept.

Melodija ljubezni

Prekрасne melodije, originalna vsebina »madžarskega slavčka« Vam nudi dve uri prijetnega oddiha.

Gita Alpar, najslavnejša subretka in njen partner

Neil Hamilton, idol londonske publike.

ra doba temeljitih reparacij in morajo dobiti zadoščenje vsi, ki so bili preganjani zaradi svoje vere v zmago pravice.

Revščina bivših borcev

Zagrebska »Nova riječ« poroča, da je pri proslavi 25-letnice bitke na Ceru padlo v oči zlasti bedno stanje slabo oblečenih bivših borcev kmetov in drugih mladih ljudi, ki so na svojih hrbtih ter s svojim velikim idealizmom in požrtvovalnostjo ponesli zmago v tej veliki borbi. Beda teh ljudi se je očitovale še bolj v tem, da je bilo pri proslavi tudi več sto najbolj luksuznih avtomobilov, s katerimi so se bili pripeljali Beograščani na Cer. Ob tej priliki je vojaški ataše neke tuje bogate države dejal, da v njegovi državi ni mogoče videti na enem mestu tako velikega števila luksuznih avtomobilov.

20.000 vagonov izdelkov železnine

uvažamo letno v našo državo. To predstavlja zaposlitev 100.000 delavcev v državah, iz katerih uvažamo. Naši ljudje, doma brez zadostne zaposlitve, pa begajo v svet za bednim zaslužkom in igrajo vlogo modernih sužnjav.

Domače vesti Poučna izleta iz Celja

Dne 17. septembra v kozjanski pragozd

Junjskega izleta v kozjanski pragozd se nekaj priglašencev ni moglo udeležiti, ker more voziti zaradi ozkih cest le manjši avtobus. Priglasilo pa se je še nekaj novih izletnikov, tako da je neoddanih le še nekaj mest. Vabimo, da se še priglase novi. Izlet bo preko Jurkloštra, Planine, Pilštanja, Kozjega, Podsrede, Sv. Petra, Podčetrtka in Smarja. Voznina znaša 45 din za osebo. Obed bo v Lesičnem.

Celje in okolica Proslava kraljevega rojstnega dne v Celju

Celje bo letos zelo svečano proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II.

V torek 5. t. m. ob 20.30 se bo začela v Mestnem gledališču slavnostna akademija Sokolskega društva Celja I.

V sredo 6. t. m. ob 6. zjutraj bo po mestu budnica vojaške godbe. Ob 8. bo služba božja v opatijski cerkvi, ob pol 9. pa v pravoslavni in evangelijski cerkvi ter v starokatoliški kapeli. Ob pokanju topičev na Miklavškem hribu se bo pričel ob 9.30 vojaški defile pred mestnim poglavarstvom. Ob 10. bo istotam slavnostno zborovanje, ki se ga bodo udeležili zastopniki oblastev in uradov, društva in korporacije, šole in ostalo občinstvo. Najprej bo godba zaigrala državno himno. Sledil bo govor župana. Nato bodo zapeli združeni pevski zbori, svečanost pa bo zaključila himna »Hej, Slovani!«

Po tej svečanosti bo v veliki dvorani Narodnega doma sokolska proslava kraljevega rojstnega dne, pred mestnim poglavarstvom pa bo promenadni koncert vojaške godbe.

Ob pokanju topičev na Miklavškem hribu in kresu in umetnem ognju na Starem gradu bo krenila ob 20. z Dečkovega trga baklada po Gosposki ulici, Glavnem trgu, Ulici dr. Gregorja Zerjave, Trgu kralja Aleksandra, Aškerčevi ulici, Mariborski in Kralja Petra cesti

ter Prešernovi ulici do mestnega poglavarstva, kjer bo razhod. V bakladi bodo korakale godbe, zastopniki oblastev in uradov, sokolstvo, slovenski fantje in dekleta, gasilstvo, članstvo drugih korporacij in društev ter ostalo občinstvo. Vabimo občinstvo, da med baklado okraši in razsvetli okna svojih stanovanj.

Celiskemu sokolstvu!

Sokol v Celju bo proslavil rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. na naslednji način:

V torek 5. septembra ob 20.30 slavnostna akademija Sokola I. v Mestnem gledališču.

V sredo 6. septembra ob 8. cerkevna proslava v opatijski cerkvi in nato v pravoslavni cerkvi. Ob 9.30 zbor sokolstva na Dečkovem trgu in odhod k skupni proslavi pred mestnim poglavarstvom. Po proslavi pred mestnim magistratom odhod v Narodni dom, kjer bo sokolska proslava kraljevega rojstnega dne. Ob 19. zbor vsega članstva in naraščaja v mestni telovadnici in odhod na Dečkov trg k slavnostni bakladi oziroma povorki.

Vseh proslav se morajo udeležiti vsi krojaši v krojih, ostalo članstvo v civilu z znakom. Udeležba strogo obvezna za vse članstvo in naraščaj!

SOKOL-MATICA, SOKOL I.

c Nj. Vel. kralj Peter II. v Celju in Savinjski dolini. Prebivalstvo ob glavnih cestah od Bleda do Ljubljane in dalje do Celja je bilo v ponedeljek popoldne

priča lepega izleta, ki ga je napravil Nj. Vel. kralj Peter II. s svojim spremstvom. Dan je bil krasen, sončen, ozračje mirno. In tako se je mladi kralj po kosilu odločil, da obiše Savinjsko dolino, ki je zdaj ob obiranju hmelja najzanimivejša in najbolj vabljiva, nato pa, da vidi tudi ljubko Celje, ki se ponaša z znamenitimi razvalinami gradu nekdanjih mogočnih grofov. Nj. Vel. kralj Peter II. je spet kakor po navadi sam vodil svoj avto, sledila sta še dva lepa dvorna avtomobila z njegovim običajnim spremstvom. Ljudstvo je kralja spoznalo in ga povsod toplo pozdravljalo. Zlasti tudi v Ljubljani, kjer pa se ni ustavil je vzbujal mnogo pozornosti in simpatij. Ob 16.10 so vsi trije dvorni avtomobili privozili iz Savinjske doline v Celje. Drčali so v lagodnem tempu po Krekovi cesti, dalje po Prešernovi ulici in Ulici dr. Gregorja Zerjava ter zavili na Trg kralja Aleksandra. Zapeljali so do kolodvora, nato se obrnili in se vrnili po isti poti proti Savinjski dolini. Celjsko občinstvo, ki je bilo ta čas slučajno na ulici, je mladega kralja takoj spoznalo in ga navdušeno pozdravljalo. Vest o visokem obisku se je bliskovito razširila po vsem Celju in po okolici. Savinjsko ljudstvo je imelo na kraljevem povratku marsikod priliko, da da izraza svoji ljubezni do mladega kralja in do vsega kraljevskega doma.

VSAKO SOBOTO IN NEDELJO ZVEČER

KONCERT

VOJAŠKE GODBE V HOTELU „UNION“ V CELJU

c **Slavnostna sokolska akademija.** Sokolsko društvo Celje I. bo priredilo v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. v torek 5. t. m. ob 20.30 slavnostno akademijo v Mestnem gledališču. Akademija bo po pestrosti in načinu prireditve nad vse zanimiva, saj obsega spored 13 točk. Sodelovala bo godba 39. pp. Vabimo Sokolu naklonjeno občinstvo, da se v čim večjem številu udeleži slavnostne akademije. Predprodaja vstopnic v knjigarni K. Goričarja vdove.

c **Trgovine v območju celjske mestne občine** bodo na državni praznik 6. t. m. in na praznik 8. t. m. ves dan zaprte.

c **Skupna vaja vseh moških pevskih zborov** za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. bo v ponedeljek 4. t. m. ob 20. v Narodnem domu.

c **Celjsko pevsko društvo** bo imelo drevi pevsko vajo moškega zbora za proslavo kraljevega rojstnega dne. Vse pevece prosimo, da bi prišli polnoštevilno in točno. Po pevski vaji bo odborova seja.

c **Celjska strelska družina** vabi svoje člane in članice, da se udeleže proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki bo v sredo 6. t. m. dopoldne pred magistratom, zvečer istega dne pa baklade po mestu. Zbirališče ob 19.30 pred Oficirskim domom (vojašnica Kralja Petra I.).

c **Društvo »Soča«** v Celju poziva svoje članstvo, da se polnoštevilno udeleži proslave in povorke na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. — Odbor.

c **Dijaško zavetišče v Celju.** Zenska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju bo imela tudi v šolskem letu 1939-1940 zavetišče za one dijake in dijakinje, ki se vozijo v šolo. V velikih zračnih prostorih v Strossmayerjevi ulici 1 lahko počakajo učenci na odhod vlakov. Pod nadzorstvom, ki ga opravljajo od podružnice nastavljen nadzornik in požrtvovalni člani in članice naše obrambne družbe, lahko delajo dijaki svoje naloge in se pripravljajo za drugi dan, zlasti ker se jim nudi v zavetišču potrebna pomoč. Prijavnice se dobijo pri šolskem slugi g. Kosu v realni gimnaziji.

c **Glasbena Matica v Celju.** Vpisovanje novincev in tudi starih gojencev bo v soboto 2., ponedeljek 4. in torek 5. t. m., vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17. Vse podrobnosti so na lepkih in razglasni tabli v Glasbeni Matici, Slomškov trg 10-I.

c **Pododbor Udruženja rezervnih oficirjev v Celju** obvešča člane - tovariše ki so se prijavili za potovanje na Oplenac, da jim bo razposlal objave za vožnjo v soboto, tako da jih bo dobil vsakdo pravočasno, t. j. najkasneje v pone-

deljek 4. t. m. Tovariši, ki stanujejo v Celju, naj blagovolijo priti po objave osebno k tajniku tov. Vrečku v cinkarni v soboto med 11. in 13.

c **Sokolsko društvo Celje-matica** sporoča: Zaradi ovir tehničnega značaja se bo pričela redna telovadba članstva, naraščaja in dece 19. septembra. Vpisovanje dece vsako sredo in soboto od 17. do 18.30.

c **K sokolskemu nastopu društva v Kozjem** bo vozil v nedeljo 3. t. m. avto-bus iz Celja. Prijave sprejema br. dr. Kloar do sobote do 20. Odhod iz Celja ob 12., povratek ob 21. Cena vožnje 20 — 21 din. Vabimo brate in sestre, da pohitijo polnoštevilno v nedeljo v Kozje!

c **Društveni sestanek upokojencev.** V nedeljo 3. t. m. ob 10. dopoldne bo v posebni sobi Nabavljalne zadruge v Celju društven sestanek mariborske organizacije upokojencev, na katerem bodo funkcionarji društva poročali o delovanju društva v letih 1933-38. Vljudno vabimo vse tovariše upokojence in upokojenke iz Celja in okolice na ta sestanek. — Društveni odbor.

c **Društvo »Soča«** v Celju vabi vse članski sestanek, ki bo v četrtek 7. t. m. ob 18. v društvenih prostorih. Udeležba je obvezna. — Odbor.

c **Maša na Korošici.** Pri Kocbekovem domu na Korošici bo 8. t. m. ob 10. maša, ki jo bo opravil g. kaplan Lojze Sunčič. Planinci vabljeni!

c **Planinski tabor na Plešivcu** v nedeljo 3. t. m. Na predvečer bodo goreli kresovi, ob 9. bo maša v cerkvi sv. Uršule, nakar bo sledilo slavnostno planinsko zborovanje. Dohod iz Slovenjgradca 4 ure. Na železnici 50% popusta na podlagi planinske izkaznice in obraza K-13. Planinci, udeležite se planinske manifestacije!

c **Kongres planinskih društev** bo 8. in 9. t. m. v 7išu, od koder se bodo odpeljali udeleženci na skupne izlete po južni Srbiji in v Bolgarijo. Na železnicah 50% popusta. Prijaviti se je treba do 5. t. m. pri Savinjski podružnici SPD v Celju.

c **Jeseni je na planinah najlepše.** Vse planinske kočje bodo odprte še ves september. Priporočljiv je obisk visokih planin, Korošice, Okrešlja in Logarske doline. Sedaj je vreme za planinske ture nad vse ugodno. Čisto ozračje omogoča krasen razgled v skončne daljave.

c **Dr. Stjepan Ivić,** specialist za pljučne bolezni, ne ordinira od 4. do 24. septembra.

c **Upokojeno učiteljstvo iz Celja** in okolice se bo sestalo v soboto 2. t. m. ob 16.50 pri g. Alojzu Šribarju v St. Petru v Savinjski dolini. Zveze z vlaki so zelo ugodne. Pridite vsi!

c **Pododbor Udruženja četnikov v Celju** poziva vse člane, da dvignejo legitimacije pri poveljniku Turnšku, Celje, Gregoričeva 3-I. Po naredbi glavnega odbora se oni, ki nimajo legitimacije, ne smatrajo za člane. — Uprava.

c **Uradni dan Zbornice za TOI** za Celje in okolico bo v torek 5. t. m. od 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje v Razlagovi ulici.

c **Avtomobilska vožnja v smrt.** V nedeljo po kosilu so se odpeljali celjski juvelir in zlatar g. Reinhold Almoslechner, njegova soproga in 33-letni, pri g. Almoslechnerju zaposleni zlatarski pomočnik Davorin Mordej z avtomobilom g. Almoslechnerja iz Celja proti Ptujju. Sofiral je Mordej. Ko je vozil avtomobil okrog 16. po sveže posuti cesti med Sv. Lovrencem na Dravskem polju in Hajdino, ga je začelo zanašati in je zdrknul s ceste na travnik, kjer se je prevrnil. Gosp. Almoslechner in njegova soproga sta zletela iz avtomobila, Mordej pa je obležal pod razbitim avtomobilom z razbito lobanjo. Kmalu nato se je pripeljal mimo z avtomobilom cestni mojster Stefan Močnik. Nezvestnega Mordeja so izvlekli izpod avtomobila in ga prepeljali v ptujsko bolnico, kjer pa je kmalu po prevozu izdihnil. Gosp. Almoslechnerja in njegovo soprogo so prepeljali na njen dom v Celje. Gospa ima zlomljenih več reber in poškodbe na glavi, njen mož pa je lažje poškodovan. Truplo Davorina Mordeja, ki je bil agilen član celjske gasilske čete, so prepeljali v torek z avtofurgonom v Celje in ga položili v mestnem gasilskem domu na mrtvaški oder. V sredo ob 18. je krenil žalni spreved, v katerem so bili železničarska godba, gasilstvo, lovci in mnogo občinstva,

izpred mestnega poglavarstva na mesto pokopališče, kjer so položili tragično umrlega Mordeja k zadnjemu počitku. Mordej zapušča ženo in otroka. Bodi mu ohranjen blag spomin, kruto prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

c **Smrt pod vozom.** V soboto okrog 12.45 je peljal 14-letni posestnikov sin Stanko Muškatev iz Stopč pri St. Juriju ob juž. žel. z dvovprežnim vozom opeko iz Celja proti Teharju. Ko je vozil po cesti, ki vodi od državne ceste na Sp. Hudinji proti Bukovemu žlaku, in stopal za vozom, je privozila pri vojaškem skladišču sena s kolesom nasproti 30-letna tovarniška delavka Terezija Gozdnikova iz Trnovelj. Iz nepojasnjene vzroka je zadela Gozdnikova s kolesom v sprednjo stran voza. Gozdnikova je padla s kolesa pod težko naloženi voz. Zadnje kolo ji je šlo čez trebuh in ji prizadejalo težke notranje poškodbe. Gozdnikova je obležala nezavestna. Z reševalnim avtomobilom so jo prepeljali v celjsko bolnico, kjer je že ob 16. podlegla poškodbam. Gozdnikova zapušča moža, ki je brez posla, in dvojje malh otrok. Pokojna je skrbela za vso rodbino, ki je sedaj na tragičen način izgubila svojo edino oporo.

c **Smrtna žrtev prometne nesreče.** Ko je vozil tovorni avtomobil trgovca g. Veršca iz Podčetrka v torek okrog 21. skozi Pristavo pri Smarju, je bil na cesti pri Verkovi gostilni 50-letni posestnik Ivan Baštev, na drugi strani ceste pa so bili njegovi otroci. Tik pred avtomobilom je hotel skočiti Baštev čez cesto k svojim otrokom, v tem ga je pa avtomobil podrl na tla. Kolo je šlo čezenj in mu zdrobilo lobanjo. Baštevca so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je opolnoči od srede na četrtek podlegel poškodbam.

c **Število tiskanih slovenskih skladb** je po svetovni vojni vedno manjše, ker naši založniki nočejo več riskirati izdaje glasbenih del. Kako kvarno je to za naše slovensko glasbeno dokumentiranje, zlasti spričo mogočnega importa tuje glasbe, je povsem umljivo. Iz teh razlogov sem se odločil izdati svoj »Pozdrav Rogaški Slatini« v samozaložbi. Izvajal ga je doslej v dveh sezonah zdraviliški orkester v Rogaški Slatini in upam, da bo ugajala tudi v priredbi za klavir (harmoniko). Dobi se v vseh knjigarnah. — C. Pregelj.

c **Iz celjske statistike.** V avgustu je obiskalo Celje 1299 tujcev (1068 Jugoslovenov in 231 inozemcev) nasproti 1188 v letošnjem juliju in 1686 v lanskem avgustu. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 38 oseb in sicer 11 v mestu in 27 v javni bolnici. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 366 brezposelnih (229 moških in 127 žensk) nasproti 342 (220 moškim in 123 ženskam) dne 20. avgusta.

c **Dr. Friderik Zangger** †. V Celju je umrl v četrtek zjutraj v starosti 62 let odvetnik g. dr. Friderik Zangger. Bil je znan glasbenik in se je udejstvoval tudi kot nemški pisatelj. Naj počiva v miru, svojem naše sožalje!

c **Zetev smrti.** V Gaberju je umrl v ponedeljek dveletni sinček krojaške pomočnice Stanko Čuden. Na Dečkovem trgu je umrla v torek 60-letna žena mi-zarskega mojstra Marija Bajčeva, na Krožni poti v Gaberju pa je umrla danes

Učitelji:
Kaj je človeku dnevno
neobhodno potrebno?
Učenec:
Vem, NOVI

Ki-Ki

z okusom MARELICE

Proizvaja UNION Zagreb

42-letna žena tovarniškega delavca Antonija Kverhova. V celjski bolnici je umrla v soboto 20-letna kočarica Marija Spolerjeva z Male gore pri Desiniču, v nedeljo pa 47-letna posestnica Josipina Tevževa iz Zg. Kraš pri Bočni. N. p. v m.!

c **Osebna vest.** Upokojen je bivši generalni konzul, svetnik v ministrstvu za zunanje zadeve g. dr. Anton Novačan iz Celja.

c **Rezervnim častnikom!** Mestno poglavarstvo v Celju objavlja: Vsi rezervni častniki, ki se žele udeležiti potovanja na proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja in na Oplenac, naj se obravajo z nekolikovano vlogo na komando celjskega vojaškega okrožja zaradi izdaje objave za brezplačno vožnjo. V vlogi morajo poleg osebnih podatkov navesti tudi čin in s katere postaje bodo potovali.

c **Soferski izpiti** za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza bodo v Celju dne 2. oktobra ob 8. zjutraj. Interesenti naj vložijo zadevne prošnje na sreskem načelnstvu v Celju.

c **Mesto referenta** za obvezno telesno vzgojo razpisuje mestna občina celjska. Prošnje je treba vložiti do vštete 12. septembra pri predsedništvu mestnega poglavarstva v Celju.

c **Regulacija mesta Celja.** Mestno poglavarstvo v Celju objavlja, da je bilo na razpis tečaja za izdelavo idejnega osnutka regulacijskega načrta mesta Celja v predpisanem terminu vloženi šest osnutkov in je razsodišče, ki je poslovalo v času od 10. do 24. julija, prisodilo sledeče nagrade: Prvo pečovano nagrado 25.000 din osnutku »G« inž. arh. Jamnickega iz Zagreba, prvo tretjo nagrado 10.000 din osnutku »2979« inž. arh. Umeka iz Celja, drugo tretjo nagrado 10.000 din osnutku »C« inž. arh. Severja in inž. arh. Bežka iz Ljubljane, dva odkupa po 4.500 din osnutkoma z gesloma »Maka« in »1783« ter eden odkup 3.000 din osnutku z geslom »1212«. Načrti so javno razstavljeni in so vsem interesentom na vpogled v sobi št. 44 mestnega poglavarstva v Celju do vštete torka 5. t. m. Projektanti odkupljenih osnutkov naj pošljejo pismeno obvestilo, ali pristanejo na odkup in na objavo imena avtorja.

c **Poverjeniki za plombiranje hmelja v vrečah.** Mestno poglavarstvo v Celju razglašja: Za območje mestne občine celjske sta imenovana in zaprisežena kot poverjenika za plombiranje hmelja v vrečah: Franc Podjavoršek, na Babnem za vasi Medlog, Babno, Ostrožno, Lopato, Lokrovec in Ložnico, Jakob Hribernik na Babnem pa za Celje in vse ostalo območje. Poverjenik pobira od plombirane vreče po 1 din pristojbine.

c **Javna dražba zaplenjenih predmetov.** Pri okrožnem sodišču v Celju, v razpravni dvorani št. 17, bo 5. oktobra ob 9. javna dražba raznih zaplenjenih predmetov (corpora delicti) in sicer obleke, perila, orodja, orožja in dr. Kupnina se mora takoj položiti v gotovini, izdražbani predmet pa je treba istočasno odstraniti.

Sport

Olimpov sportni dan

V nedeljo 3. t. m. bo v Celju XI. sportni dan SK Olimpa. Dopoldne bo prodaja spominskih znakov in svetlic. Ob 14.30 se bo pričela na Olimpovem igrišču v Gaberju nogometna predtekma med SK Borutom iz Gotovelj in mladi-no Olimpa. Nato bo lahkoatletsko tekmo vanje: tek na 100 m, met diska in kopja ter švedska štafeta; sodelovali bodo atleti Olimpa in SK Celja. Ob 16. se bo pričela glavna nogometna tekma med HSK Zagorcem iz Zagreba in SK Olimpom. Spored je pester, lep in zanimiv ter bo gotovo privabil mnogo občinstva na igrišče.

Mladinski troboj**Ilirija : Železničar : Celje**

V nedeljo ob 9. dopoldne bo na Glaziji v Celju srečanje najboljših juniorjev in omladincev ljubljanske Ilirije, mariborskega Železničarja in SK Celja. Za vsak klub hosta nastopila v vsaki disciplini po dva atleta. Tekmovanje bo obsegalo sledeče discipline: 100 m, 400 m, 1500 m, 3000 m, 4×100 m, mete krogle, diska in kopja ter skoke v višino, daljino in s palico.

Tekmovalo bo približno 60 atletov, med temi so tudi nekateri, ki so že zastopali državne barve na mednarodnih tekmovanjih. Naj omenimo le imena Račiča, Bratovža, Gregoroviča, Horjaka, ki nam jamčijo, da bodo borbe izredno zanimive in napete in da bodo gotovo doseženi prav dobri rezultati. Sportno občinstvo vabimo, da se v čim večjem številu udeleži tekmovanja ter tako podpre prireditelje in vzpodbudi celjske tekmovalce v težki borbi. Vstopnina propagandno nizka.

* **Atletiki: Amater.** V nedeljo 3. t. m. ob 10.30 dopoldne se bo pričela na igrišču pri »Skalni kleti« podsavezna prvenstvena tekma med celjskimi Atletiki in trboveljskim Amaterjem. Sodil bo g. Kopič. Tekma bo gotovo živahna in zanimiva.

* **Ligaške tekme.** V tekmovanju za prvenstvo v hrvatsko-slovenski ligi, ki se je pričelo v nedeljo, so bili doseženi naslednji rezultati: v Zagrebu Gradjanski: Ljubljana 5:0 (1:0) in Concordia: Slavija (Osijek) 2:2 (1:2), v Subotici Bačka: Hajduk 2:1 (1:1), v Splitu Hašk: Split 4:1 (2:0), v Sarajevu Sašk: Slavija (Varaždin) 1:0 (1:0). V srbski ligi je v Beogradu Jedinstvo premagalo sarajevsko Slavijo z 2:1.

* **Prvenstvo LNP.** V podsaveznem prvenstvenem tekmovanju, ki se je pričelo v nedeljo, so bili doseženi naslednji rezultati: v Celju SK Celje: Atletiki 4:2 (2:1), v Mariboru Rapid: Mura 1:0 (0:0), v Čakovcu Železničar: Gradjanski 3:3 (3:0), v Ljubljani Mars: Reka 4:1 (2:0) in Jadran: Disk 3:3 (1:1) v Kranju Kranj: Hermes 4:2 (0:1) in na Jesenicah Bratstvo: Svoboda 9:1 (3:1).

* **Teniška zmaga Avstralije.** V Bostonu je teniška reprezentanca Avstralije v medcelinskem finalu premagala reprezentanco Jugoslavije kot evropskega prvaka s 4:1 in se tako plasirala v finalno borbo tekmovanja za Davisov pokal z Ameriko.

* **Poverjeništvu sodniškega odbora LNP v Celju.** (Službeno). Na podlagi objave v »Službenem vestniku« LNP z dne 24. avgusta t. l. je bil imenovan za poverjenika v Celju ss. Veble. Zaradi tega se prosijo vsi klubi s področja celjskega krožnega odbora, da prijavljajo vse tekme zaradi delegiranja sodnikov najpozneje do vsakega petka in sicer do 17. Zadevni dopisi naj se pošljejo na naslov: Jože Veble, poverjenik sodniškega odbora LNP, Celje, Ulica dr. Gregorja Zerjava. Prijave, ki bodo dosepele po navedenem roku, ne bodo upoštevane in k tekmam ne bo delegiran savezni sodnik, odnosno sodniški kandidat. Sestanek s. s. bo v petek 1. t. m. ob 19.30 v posebni sobi kolodvorske restavracije. Opozarjajo se sodniški kandidati, ki so vložili predpisane prijave in vplačali določeno takso, da bodo sodniški izpiti predvidoma v mesecu septembru. Na sodniške izpite se opozarjajo tudi oni gospodje, ki bi želeli postati savezni sodniki, da pošljejo svoje prijave poverjeniku. Sestanek vseh sodniških kandidatov, ki želijo v mesecu septembru opraviti sodniški izpit, bo v soboto 2. t. m. ob 20. v posebni sobi kolodvorske restavracije. O kandidatih, ki so se prijavili, pa se sestanka brez predhodnega opravičila ne bodo udeležili, se bo smatralo, da ne želijo polagati izpitov in bodo črtani iz seznama sodniških kandidatov. Na sestanek so vabljeni tudi oni gg., ki se do danes še niso prijavili za sodniške kandidate, a imajo resen namen postati savezni sodniki. — Poverjenik.

* **K prvenstveni tekmi Hrastnik: Celje,** ki bo v nedeljo v Hrastniku, bo vozil avtobus. Na razpolago je še 9 mest. Odhod izpred kolodvora ob 14. Interesenti naj se prijavijo oskrbniku na Glaziji.

Nižešolca (-ko)

sprejem v prvovrstno oskrbo. Solčno stanovanje blizu gimnazije, kopalnica, klavir, pomoč pri učenju. Naslov v upravi lista.

Iz naših krajev

Štore

Š Sokolska proslava kraljevega rojstnega dne. Kakor vsako leto, tako bo tudi letos Sokol Štore - Teharje najsvetanejšje proslavil kraljev rojstni dan. Proslava bo na predvečer kraljevega rojstnega dne, v torek 5. t. m. ob 20.30 v telovadnici v Sokolskem domu v Štorah. Sodeloval bo tudi društveni orkester. V okviru proslave bo ob 20. štafetni tek na 5×400 m z baklami s Teharja v Štore. Poleg Sokola bo sodeloval tudi SK Štore. Vabimo vse narodno občinstvo, da se udeleži proslave polnoštevilno.

Š Sokolski občni zbor. V nedeljo 3. t. m. ob 16. se bo pričela v Sokolskem domu v Štorah 10. redna letna skupščina Sokolskega društva Štore - Teharje. V letu 1940. bo praznoval Sokol Štore - Teharje 10-letnico svojega obstoja in delovanja. Letošnja skupščina je velike važnosti, kajti na njej bodo sprejeti načrti za čim dostojnejšo proslavo 10-letnice društva. Opozarjamo članstvo, da se udeleži skupščine v čim lepšem številu.

Š Sportni klub Štore je imel v nedeljo 20. avgusta svojo tradicionalno sportno veselico, ki je bila zelo dobro obiskana. Mnogo gostov je prišlo iz Celja, iz St. Jurija ob juž. žel. je prispelo tudi pevsko društvo, ki je s svojim lepim petjem pripomoglo k prijetni poživitvi veselice. Za razgibanost in razpoloženje je skrbel priznani Sajevičev orkester iz Celja, ki si je z neumornim igranjem pridobil priljubljenost zlasti med plesalci. V splošnem je prireditev lepo uspela. Zadovoljni so lahko prireditelji in gostilničar. V okviru sportnega dneva je bil dopoldne table-teniški turnir za naslov prvaka Štor za leto 1939. Proti pričakovanju si je pridobil ponosni naslov mladi in nadebudni igralec Albin Crešnik. Po kratni igri je premagal dosežanega večletnega prvaka in nedeljskega favorita Josipa Žvižaja, ki je zasedel drugo mesto; tretji je bil Karel Jug. Sledila je štafeta 4×100 m, za katero je vladalo veliko zanimanje. Na cilju se je zbralo več sto gledalcev. Borba, v kateri nastopita vsako leto moštvi SK Štor in Sokola Štore - Teharje, je bila tudi letos zanimiva. S precejšnjim naskokom je zmagala štafeta Sokola.

Š SK Štore: ŠK Olimp (mladina) 6:1 (4:0). V nedeljo 27. avgusta je bila v Štorah prijateljska nogometna tekma med imenovanimi kluboma. Domače moštvo je zaslužno zmagalo in je bilo ves čas igre v premoči. Obe moštvi pa sta predvajali slabo igro. V Štorah smo navajeni gledati lepše igre. Gledalcev je bilo bore malo.

Dobrna

d Občinsko zemljišče pri šoli. V naši občini vlada hudo razburjenje med občani, ker je občinska uprava objavila sklep, da se proda parcela poleg osnovne šole, ki je last Dobrnske občine, zdravniku dr. Černeju iz Slovenske Bistrice. Velika večina občanov je prepričana, da ta sklep ni v korist občine, ker pride s tem najboljši stavbni prostor na Dobrni v privatne roke brez jamstva, da bo uporabljen za napredek našega zdravilišča. Prodani prostor je skupno s stavbnim prostorom, kjer stoji danes šola, kakor nalašč določen za večjo reprezentativno zgradbo kakega hotela. Šola gotovo ne bo mogla dolgo več ostati na sedanjem mestu, ker nikakor ne odgovarja potrebam današnjega časa. Občani želijo, da bi občina to parcelo obdržala, dokler ne bo postavljena nova šola, in da bi šele potem prodala celokupni stavbni prostor kakemu podjetnemu domačinu, ki naj postavi prvovrstni hotel, da ne bo treba gostov, ki se dnevno prijavljajo, odklanjati zaradi pomanjkanja prostora. Občina ima zaradi nedovoljnih prostorov za nastanitev tujcev vsako leto ogromno škodo, pa tudi občani, kmetje, obrtniki in trgovci so oškodovani, ako gostov ne moremo spraviti dostojno pod streho.

d Avtobusna tarifa je previsoka. Domačini se že dolgo potegujejo za to, da bi se znižala tarifa dobrnskega avtobusa. Vožnja iz Celja na Dobrno spada nedvomno med najdražje v naši državi. Zato se avtobusa kmetje, kaj šele de-

lavci in drugi revnejši sloji, ne morejo posluževati in hodijo dolgo pot z Dobrne v Celje in nazaj peš. Saj mora delavec dva dni delati, da zasluži toliko, kolikor stane vožnja v Celje in nazaj! Čas je že, da mestna občina celjska uvidi nevzdržnost sedanje tarife svojega avtobusnega podjetja in jo revidira tako, da bo avtobus dostopen tudi revnejšemu človeku, ki mora računati z vsakim dinarjem, ako se hoče za največjo silo vzdržati.

Konjice

Konjiško pismo

Konjice, 1. septembra.

Nikakor se ne moremo načuditi našim klerikalcem, da vidijo že povsod strahove. Razni dopisi iz Konjic in Loč so polni mržnje do vsega, kar ni njihovo. Pri najzavednejših nacionalistih vidijo bele nogavice in nacionaliste kar proglašajo za renegate. Res čudno je, da v svojih vrstah prav ničesar ne vidijo. Nimamo nič proti temu, če so gospodje postali dobri državljani in nacionalisti. Smo pa seveda odločno proti temu, da poštene državljane blatijo in jim jemljejo čast. Gospodje, ki bi morali oznanjati ljubezen do bližnjega in resnico, bodite pošteni in iščite najprej tam, kjer boste kaj našli. Če ne veste kje, vam bomo pa mi povedali.

V sedanjem konjiškem občinskem odboru sedi kot podžupan človek, ki je bil pred vojno turnvereinovec (slika na razpolago). Njegov sin hodi po izobrazbo v Nemčijo in doma je občevalni jezik menda nemški.

Nadalje je v odboru še druga veličina. Tudi pri njem doma je občevalni jezik nemški. Njegova žena se v dvajsetih letih v Konjicah ni mogla naučiti slovensčine, čeprav je Konjičanka, hčerka gostilničarja. Ta gospod je akademik, pa ni mogel svoje žene v 20. letih naučiti našega jezika. In še nadporočnik je bil, kar je čitateljem gotovo še v spominu. Njegovi otroci nemškutarijo, žena pa potrebuje na sodišču tolmača.

V občinskem odboru sedijo tudi možje, ki so bili nekoč navdušeni člani Orjune, celo pri Sokolu so imeli nekateri prav važne funkcije. Pa je zapihal drug veter in jim je obrnil plašče...

Mi se nismo zgražali, ko so nosili sinovi njihovih prvakov bele nogavice, oni se pa zgražajo nad tistimi, ki jih niso nosili in jih tudi sedaj ne nosijo.

Ti gospodje zamerijo nacionalistom vse. Če Nemea malo prijazno pogledaš in mu odzdraviš, si že nemčur. Če pa oni vsak dan sedijo v lokalni, kjer ima Kulturbund svoj sedež, je to v redu in prav. Če izvestni gospodje državni uradniki nemško govorijo z gospodično, ki je rojena Konjičanka, je to tudi prav. Če bi pa kdo izmed nas govoril nemški s tistim, ki je Nemea in res ne zna slovenski, se zgražajo.

»Slovenski gospodar« je mnogo pisal o taborjenju dijakov v Konjicah. Baje je ves trg odobral njihovo delo. Vidite, kako lažete, da sami sebi verjamate. Ravno v vrstah velmož JRZ je največje nezadovoljstvo in mnogo kritike zaradi ponašanja teh študentov, med katerimi smo videli tudi razne neštudentske tipe. O teh študentih smo že poročali kaj so počeli, zato s tem ne bomo več izgubljali časa.

Ce je imelo to taborjenje nacionalni in verski značaj, potem bo res, gospodje, da bo marsikatera mamica plakala, namesto da bi se veselila otrokovega početja v Konjicah. Ali je to versko, če deklice z raznimi gospodi po temni noči hodijo okrog? Ali je to verska vzgoja, če dečki pozno ponoči razgrajajo po trgu in budijo mirne tržane iz spanja?

Gospodje, kdo vam naj še kaj verjame, če kar vidno lažete? Ali ste tako naivni in mislite, da vam bodo Konjičani verjeli, kar ste napisali, ko pa vsak otrok ve, kako je bilo in kaj je res?

Ni čuda, da vas vse zapušča. Najboljši pošteni ljudi vam obračajo hrbet, ker se jim gnusi vaše početje. S tem početjem malo koristite slovenstvu.

Priporočamo vam sledeče: odstranite iz svojih vrst tiste ljudi, ki so bili, so in ostanejo sovražniki Slovencev. Kdor je zmerjal nacionalno mladino z »Windischer Hund«, ta ni bil, ni in ne bo

nikdar prijatelj Slovencev ali pa zaveden Slovenec. S takimi janičarji škodujete sebi in vsemu, kar je slovenskega.

Kaj ste napravili v teh letih vašega paševanja? Niti tistih javnih del niste dokončali, ki jih je imel še naš režim v programu. Kolikor smo mi v enem letu preskrbeli denarja za srez, ga niste vi ves čas svojega paševanja. Hvalite se, kaj ste v srezu vse napravili. Ali ste kaj prispevali, ali ni prišlo v srez samo nekaj odstotkov tistih milijonov, ki so jih davkoplačevalci plačali? Pobirate za orgle, ki jih še vedno ni, nabijate davke, da »gospod« udobno sedijo v svojem gradu, da imajo župnijski prašiči moderne hleve itd. Kje bo davkoplačevalec vzal, tega pa ne vprašate. Kdaj se je plačalo več davkov: ali pod našim režimom ali sedaj, ko vi grmite in običate po srezu?

Kdaj je bilo izvršenih več javnih del: sedaj ali prej? Kdaj so bili ljudje preganjani: sedaj ali prej? Koliko je bilo prej kaznovanih in koliko sedaj in zakaj?

Se kaj. Pred volitvami ste vse poznali in snubili, pa najsi je bil Nemea ali renegat, vsak vam je prav prišel, samo da je dal glas za vas. Če ni šlo izlepa, pa izgrda.

Vidite gospodje, da imate toliko grehov, da bi, če bi naštel vse, kolikor nam jih je znanih, bi bilo za vas najbolje, da bi se od sramu pogreznil v zemljo. Če bi bili mi hudobni, pa bi izdali o vseh vaših delih, ki vam jih lahko dokažemo, lično brošurico in jo razdelili med pošteno kmečko ljudstvo ter mu odprli oči, — kaj bi bilo potem? Ne bojte se, tega zaenkrat ne bomo storili, pač pa imamo vse vaše pregrehe dobro zapisane in če boste še naprej lagali po katoliškem časopisju, potem ne bomo več poznali usmiljenja!

Poudarjamo, da je v tem času nujno potrebno mirno in strpno sožitje. Zato proč z lažnivimi klukci, ki samo škodujejo narodu.

k Zastave ob priliki shoda JRZ v Konjicah. Sresko načelstvo v Konjicah je poslalo ob priliki shoda JRZ, ki je bil 27. avgusta v Konjicah, vabilo z dne 25. avgusta s podpisom sreskega načelnika Bavdka vsem šefom uradov v Konjicah, da izobesijo ob priliki shoda JRZ na uradnih zgradbah državne zastave in da se uradi udeležijo shoda po svojem zastopniku. Temu uradnemu pozivu so se odzvali vsi uradi.

k Se nekaj o sadni kupčiji v konjiškem srezu. Ob začetku sadne sezone je hotela Kmetijska družba takoj začeti nakupovanje zgodnega sadja. Obljubila je za jabolka 1.50 din za kg. Kmetje so bili s to ceno zadovoljni in so z veseljem čakali na čas, ko se bo lahko začelo obiranje jabolk. Ko je neki vsem dobro znan konjiški trgovec to izvedel, je poslal svoje agente med kmete z obljubo, da bo on jabolka boljše plačal. Seveda so kmetje čakali na boljšo ceno. Kmetijska družba ni bila v stanju plačati te od trgovca obljubljene cene in je jabolka nakupila drugod. Kmetje so čakali na tega trgovca, a njega ni bilo. Ker je sedaj položaj tak, da nihče ne kupuje in ne naklada jabolk, se je Kmetijska družba odločila, da bo kupovala lepa jabolka po ceni 1 din za kg, boljše vrste pa plačuje dražje. Tako je oni trgovec škodoval s svojimi obljubami v prvi vrsti kmetu, ki je čakal na njega in njegovo boljšo ceno, škodoval pa tudi vsem tistim, ki živijo od kmeta. Kmetje naj sedaj zahtevajo od tega trgovca, da vzame od njih jabolka po obljubljeni ceni, v nasprotnem primeru pa si naj dobro zapomnijo, kako delajo izvestni narodni »voditelji« z ubogo kmečko rajo. Ko se bo položaj v jabolčni kupčiji izboljšal, pa si bodo kmetje dobro premislili, komu bodo prodali zabolka. Zapomnili si bodo, kdo jih v težkih časih rešuje in jim pomaga.

Žalec

ž Drž. meščanska šola v Zalcu. Vpisovanje v vse razrede bo v petek, soboto in nedeljo, to je 1., 2. in 3. t. m. vsakokrat od 8. do 12. V I. razred se bodo sprejemali učenci, ki so dovršili 4. šolsko leto brez slabih ocen, ali ki so dovršili razred višje narodne šole in niso do 1. januarja 1939 prekoračili 14. leta. Osebe, ki hočejo sprejeti učence in učence na stanovanje in hrano, morajo ob vpisovanju predložiti dokaz, da v družini

ni stanovanca ni nobenega primera odprte tuberkuloze. Preiskavo izvršuje v našem kraju banovinski zdravnik. V prvi vrsti bodo sprejeti učenci iz lastnega šolskega okoliša. Prošnjo za spregled šolskega okoliša je treba vložiti pri upravi šole. Prošnji mora biti priložena izjava občine rednega bivališča dijaka, da bo za prosilca prispevala k vzdrževanju one meščanske šole. Otvoritvena služba boža bo v soboto 9. t. m., redni pouk pa se bo pričel v ponedeljek 11. t. m. Podrobnejša pojasnila so objavljena na razglasni deski v šoli.

Zabukovca

za Proslava kraljevega rojstnega dne. Uprava drž. rudnika v Zabukovci bo letos na svečan način proslavila rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Pri proslavi bodo sodelovala vsa društva iz Griž in Zabukovce. Na predvečer, v torek 5. septembra bo baklada. Zbirališče bo ob 18.30 pred električno centralo v Zabukovci. Spored je sledeč: Celo baklade: 3 konjeniki z državno zastavo. Godba prostovoljne gasilske čete Zabukovca. Gasilci v kroju. Občinska uprava, župni urad, uprava šole, uprava rudnika. Predsedniki poedinih društev in korporacij. Solska mladina z lampijoni in zastavicami. Telovadna organizacije v krogih in civilu. Prosvetna in kulturna društva. Rudniški nameščenci in uslužbenci z jamskimi svetilkami in baklami. Ostalo občinstvo. Tako formirana baklada bo krenila do prostorov uprave rudnika, kjer bo slavnostni govor. Po govoru bo zaigrala godba državno himno, nakar bo občinstvo zapelo »Hej Slovani!« S tem bo slavnost zaključena. Med proslavo bomo žgali kresove. Ti ognji naj povedo, da je naša ljubezen do kralja, da je naša radost ob njegovem in našem prazniku kakor kresovi velika in kakor njih plamen vroča. Ta večer bodo še svetlejši zažarele lučke ob Barbari in po vsej tihni dolinici pod Mrzlico in Gozdnikom tja gori do Bukovce. Ne bo nas motil ropot strojev, da ne bi v sveti tišini prisluhnili temu velikemu dogodku, ko je postal naš mladi kralj zopet za eno leto starejši in se je zopet za eno leto približal dnevu, ko bo prevzel v svoje roke čediščno svojega velikega očeta. Ta večer bomo izpričali, da je tudi za nas v revirju črnega diamanta ta praznik največji in najlepši.

Šv. Peter v Sav. dol.

št Proslava kraljevega rojstnega dne. Tukajšnje sokolsko društvo bo proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. peštrim sporedom. Na predvečer, 5. septembra ob 20.30 bodo članske in naraščajske štafete prižgale »Kraljev kres« pri Sokolskem domu. Ob tej priliki bo živa slika na prostem, z bengaličnim ognjem. Drugi dan, 6. septembra se bo članstvo udeležilo službe božje ob pol osmih v krogih. Po maši bo proslava v narodni šoli, ob devetih pa bo svečana seja v Sokolskem domu v proslavo kraljevega rojstnega dne. Vabimo občinstvo, da se teh proslav udeleži v čim večjem številu.

št Premestitve. S postaje Pragersko je bil premeščen na našo postajo uradniški pripravnik Henrik Biber. Na novem službenem mestu mu želimo obilo uspehov! Iz Beograda je bil premeščen na našo postajo prometnik Nikolaj Rožanski, po rodu Rus. Tudi njemu želimo na novem službenem mestu obilo uspehov, njemu in njegovi rodbini pa srečno in zadovoljno bivanje v naši lepi Savinjski dolini. Z naše postaje je premeščen prometnik Nikolaj Hvastija na postajo Zagorje. V kratkem času, ko je služboval na naši postaji, si je pridobil mnogo prijateljev, ki ga bodo zelo pogrešali v družbi, posebno pa uslužbenci postaje. Bil je vedno vesel in dobre volje. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo sreče in uspehov!

št Tombola. Prejšnjo nedeljo je bila pri nas sokolska tombola. Uspela je v vsakem oziru nad vse pričakovanje. Karte so bile vse razprodane. Večino posetnikov tombole so tvorili obiralci hmelja. Tombola je bilo enajst. Vse razen enega kolesa in kavnega servisa so odšle za lastniki v oddaljene kraje. Ob tej priliki se sokolsko društvo zahvaljuje vsem darovalcem in vsem ostalim, ki so kakor koli pripomogli k izvedbi tombole. Bratska jim hvala!

Braslovče

b Rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Sokolsko društvo v Braslovčah bo tudi letos svečano proslavilo rojstni dan našega vzvišenega starešine Nj. Vel. kralja Petra II. v sredo 6. t. m. Zjutraj bo odposlanstvo s praporom prisostvovalo slovesni službi božji. Po službi božji bo svečana proslava v Sokolskem domu s sporedom, ki ga je določil Savez SKJ. Brate in sestre prosimo, da se udeležite te proslave in tako znova izpričajo svojo globoko vdanost in ljubezen do našega vladarja in starešine.

b Sokolska telovadba. S pričetkom šole se bo pričelo tudi redno delo v naši telovadnici. Brate in sestre, naraščaj in deco opozarjamo, da bo načelnštvo sprejemalo novince za vpis k telovadbi do konca meseca septembra. Redna telovadba vseh oddelkov se bo pričela v torek 5. t. m. Urnik redne telovadbe bo nabit na vratih telovadnice.

b Sokolska tombola. Dne 1. oktobra vsi na našo veliko tradicionalno tombolo. Vse one obiskovalce, ki že vsako leto prihajajo na sokolsko tombolo v Braslovče, obveščamo, da bomo igrali letos za 15 kompletnih koles in 500 drugih dobitkov. Že danes opozarjamo naše prijatelje na 1. oktober, da pohitite vsi v Braslovče na veliko sokolsko tombolo.

Slovenigradec

s Planinski tabor na Plešivcu. Kakor som poročali že v zadnji številki, bo priredilo Slovensko planinsko društvo v nedeljo 3. t. m. na Plešivcu (Uršlji gori) velik planinski tabor, ki bo združen s proslavo 20-letnice Mislinjske podružnice SPD v Slovenjgradu. Kakor znano, je Plešivec oddaljen od Slovenjgradca 4 ure hoda. Zato je Mislinjska podružnica SPD preskrbeala avtoprevoz. S tem bo skrajšala čas za 2 in pol ure hoda. Prvi avto bo vozil v soboto ob 14.30, drugi pa v nedeljo 3. t. m. ob pol 6. zjutraj. Zbirališče obeh partij za avto bo pred sreskim načelstvom v Slovenjgradu. Ker je ta planinski tabor združen z nacionalno manifestacijo na naši severni meji, pozivamo planince in planinke, da se ga udeležijo v čim večjem številu. Na svidenje!

s Samci: Poročeni. V našem mestecu so se odločili samci in poročeni, da se sestanejo na zelenem polju. Kakšni bosta moštvu, kdo bo igral, to je še tajnost. Kolikor smo mogli doslej dognati, bo igral pri samcih med drugimi tudi slavni Planička v голу, v napadu pa same zvezde našega žogoborca. Povabilu samcev se je odzval, kakor ti zatrjujejo, celo naš slavni Aca, da jim pomaga premagati poročeno gardo, ki bo prispela na igrišče s svojimi ženami; seveda bodo morale te lepo izza barijere gledati, kako se bodo njih možički borili za prestiž na zelenem polju. Vabimo vse, ki se žele do solz nasmejati, da pridejo na to res zanimivo in napeto tekmo. Sodil bo sodnik iz Liliputa. Del čistega dobička je namenjen dijaški kuhinji v našem mestu. Ne zamudite prilike! Na praznik 6. t. m. vsi v Slovenjgradu na zanimivo tekmo, na kateri boste videli, kako bi morala igrati naša Ljubljana, da bi dosegla državno prvenstvo.

Laško

Resnična dejstva iz zgodovine laškega gasilstva

(Dalje.)

Gosp. Gerkman tudi govori na koncu članka v »Večerniku« o zaslugah dr. Roša za razvoj laškega gasilstva, o razrešitvah in o 2.000 din, ki jih je spravil dr. Roš skupaj v štirih letih. Zakaj ni g. Gerkman napisal v »Večerniku«, da je blagajnik pred prevzemom dr. Roša našel v gasilski blagajni komaj 157 din? Dalje ni pojasnil laškemu občinstvu, kako je bilo z manjkajočo vsoto 16.000 din, zaradi katere je nekdo dva dni taval po Humu, ker se je bal javnih organov, da bi ga prijeli. Tudi ni povedal, kdo je dal jamstvo za kritje navedene vsote, kar se kljub temu ni nikdar izvršilo. Tudi ni povedal, da je sresko načelstvo v Laškem samo razrešilo staro upravo in imenovalo komisarja Sipka. Baš zaradi manjkajočih 16.000 din so morali gasilci prodati deske, določene za postavitev gasilskega doma, v iznosu 8.000 din. Te deske je kupil pokojni

Ivan Šket, mizarski mojster v Laškem.

Gosp. Gerkman tudi ni povedal, koliko je dr. Roš nabavil raznega orodja, za katerega je društvo izdalo samo od maja 1931 do konca 1. 1935. znesek 16.008 din 65 par. To orodje je bilo nujno potrebno, zanj pa prej nikakor ni bilo kredita. Kljub prejšnji klavni zgodovini društva in raznim nabavam je društvo pod vodstvom dr. Roša zapustilo g. Gerkmanu nad 30.000 din v gotovini in opremi, ki jo je nabavilo pod njegovim vodstvom. Naduto govorjenje o 2.000 din je le pranje zavorca. Isti gospod se precej bahavo izraža v »Večerniku«, ko pravi: »Sedanja uprava pod mojim predsedstvom pa je kupila leta 1938. gasilski dom, letos pa nov orodni avto«. Na očetov račun kupovati domače in avtomobile ni umetnost in idealno društveno delovanje, ki bi bilo vredno zlatih kolajn. Zakaj ni povedal vzroka, kdo je pravzaprav kriv, da so morali stari avto prodati in kupiti novega? Tudi ni povedal, da ni dr. Roš nikdar prirejal pompoznih prireditev in »fehtarij« po našem mestu, kakor je to bilo pod vodstvom g. Gerkmana, ko sta hodila po našem mestu V. in P-k ter pobirala za nov gasilski dom 50, 100, 200, 500 in celo 1000 din. Če bi bili nekdanji gospodarji v gasilski četi v svojem delovanju res nesebični, bi bil tudi njihov dom že davno stal. Niti toliko niso bili pametni, da bi bili vsaj ohranili zgodovinski gasilski arhiv, kaj šele, da bi bili zmožni zgraditi primeren dom. Gosp. Gerkman pa zagovarja ljudi, ki jih je javna oblast razrešila baš zaradi negativnega delovanja v društvu. Na letošnji prireditvi smo tudi opazili, da ni treba posebnega truda, da doseže nekdo zlato kolajno. Na bojnem polju je marsikdo izkrvavel zanj. Nekateri bi zaslužili zlate kolajne za junaške podvige v letu 1936. (Dalje prih.)

! Spet je imela »Nova doba« prav! V trgovini na vzhodnem koncu našega mesteca čitamo v izlozbi velik lepak, da novi trgovec zaradi preselitve v lastno hišo prodaja manufakturno blago po znižanih cenah. Tako bomo Laščani še za eno trgovino bogatejši. Selilec pravi, da v tej trgovini zaradi visoke režije ni mogel izhajati. Gosp. Casl, ki ni imel soproge, nameščene pri cestnem odboru, ni prodajal opeke, ni mel obrtne delavnice, ne pogrebnega zavoda, pa bo spet lahko brez skrbi otvoril svojo staro trgovino... Včasih se pogodbe same avtomatično razveljavljajo... Le tako naprej!

! Kaj ugotavljajo nekateri občani? Da so čistokrvni odpustili cestnega delavskega nadziralca R., ki je bil pri zadnjih občinskih volitvah najradikalnejši agitator današnjih vodij; da danes nič več ne poznajo starih, onemoglih občanov, ki so jim pri volitvah oddali svoj glas; tako leži že več mesecev bolan ubogi Jernej Droško, brez kakšne občinske podpore in nima sredstev za nabavo zdravil, niti za preživljanje; da piše glavni vodja D. sodne pritožbe glede bivših agitatorjev, katerim je obljubljal vse mogoče službe. Tako izjavlja, da J. E. živi po milosti staršev kljub temu, da je že nad 30 let star, da je že 10 let brez posla, ne pove pa, zakaj je pravzaprav brez službe in zakaj mu jo je pri volitvah tako svečano obljubil.

! Manipulacija z brezposelnim fondom. Občina ima v proračunu postavko 10.000 din za podpore brezposelnim. Na zadnji seji občinskega odbora se je opazilo, da se te podpore delijo poleg del, ki so namenjena za javne potrebe, tudi za dela, ki so bolj zasebnega značaja.

! Nezaslišno izkoriščanje v Laškem. Mesarski milijonar v Laškem, ki je brez otrok, je nekega dne ponudil nekemu brezposelnemu 10 din, če mu žene par volov dve uri daleč po hribovitem terenu na njegovo posestvo. Mnenja smo, da je vsak nadaljnji komentar docela nepotreben, zlasti, ker se taki milijonarji silno radi kažejo v skupini strogo katoliških pobornikov, ki imajo vsak dan na jeziku ljubezen do bližnjega...

! Mestna godba v Laškem bo priredila v nedeljo 3. t. m. veliko veselico na prostem, na letnem telovadišču Sokolskega društva, z bogatim srečolovom, plesom, s šaljivimi točkami itd. Dopoldne bo imela domača godba pred občinskim uradom koncert, takoj nato pa še pred poslopjem »Radiotherme«. Gostovala bo tudi steklarska godba iz Hrastnika.

Pred veselico bosta priredili domača in steklarska godba pohod po mestnih ulicah. Ob slabem vremenu se bo vršila prireditev v Sokolskem domu. Glasbeno društvo pričakuje od vseh Laščanov prijateljski odziv, ker godba s svojim delovanjem mnogokrat oživlja tujski promet v Laškem.

! Čudno postopanje. Neki trgovec z Gorenjskega je nakladal nekega dne v juliju na kolodvoru v Laškem vagon prašičev. Omenjeni trgovec je že opoldne zaprosil živinozdravnika, da bi prašiče ogledal in izstavil živinske potne liste. Prašiči bi bili namreč morali biti odpredljeni brzovozno. Živinozdravnik je odvrnil, da se gre najprej kopat, nakar bo šele izvršil pregled. Živinozdravnik pa je prispel prepozno, tako da so vagon s prašiči odpredlili šele ob 20. Živali so bile tako izpostavljene podnevi največji julijski vročini, v Ljubljani pa so morale čakati vso noč do 8. zjutraj, da so jih iztovorili. Za tak pregled ima živinozdravnik itak 70 din honorarja. Mislimo, da je poseben komentar k temu nepotreben.

! Poroke. V nedeljo 27. avgusta so se v Laškem poročili: Gdč. Pavlina Petrinova, prodajalka knjigarne Goričar v Celju, in g. Cvetko Jagrič, organist opatijske cerkve v Celju, sinovljenec g. Karla Bervarja, ravnatelja bivše orglarske šole v Celju in organista v poklju. Sobni slikar g. Jožef Dergan in gdč. Karolina Vale, zasebnica v Laškem. Pivovarniški delavec g. Martin Vodišek in gdč. Marija Koludrova, služkinja pri g. Bernardu v Laškem. Vsem novoporočencem iskreno čestitamo in želimo obilo sreče!

! Nenavadna eksplozija v Rozinovi gostilni. Preteklo soboto zjutraj je dal neki kmet napolniti pri tukajšnjem mehaniku g. Pepelu 6 gumijastih »Bata« balončkov, da bi lahko z njimi pokal pri blagoslovitvi svoje kapelice. Z acetilnom in kisikom napolnjene balončke je odnesel domov grede v gostilno Rozin, kjer se je hotel pokrepčati. Balončke je položil poleg vrat na stojalo za dežnike. Ko je kmet nameraval zapustiti lokal, so balončki iz doslej še nepojasnjenega vzroka eksplodirali s silno detonacijo. Razbitih je bilo 14 šip, poškodovan je bil radioapar, zidni omet, stenska ura, poleg tega pa je odtrgalo prednji del točilne mize. V hipu so bile sobe napolnjene z dimom. Natakario gdč. Štefko Bregarjevo je vrglo v kot, prav tako ostale goste, ki so bili takrat v lokalu. Zanimivo je, da je zračni puh zmetal s polic vse cigaretnne škatle in uničil precej steklenega pribora. Škode je okrog 2000 din. Orožništvo je prispelelo takoj in ugotovilo vzrok eksplozije. Sreča v nesreči je bila, da so bila vrata na obeh straneh odprta, sicer bi bilo razdejanje še večje.

! Kino Laško bo predvajal v soboto 2. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 3. t. m. ob 17. in 20.30 komedijo Viljema Vernerja »Ljudje na ledeni plošči«. To je eno izmed najznačilnejših čeških humorističnih del. V glavnih vlogah Fr. Smolik, Lida Baarova, J. Bohač, Zvonimir Rogoz, Teđnik. — V sredo 6. t. m. ob 20.30, v četrtek 7. t. m. ob 20.30 in v petek 8. t. m. ob 17. in ob 20.30 si oglejte velefilm »Žena na razpotju«. V glavnih vlogah Magda Schneider, Karlin Hardt, Hans Söhnker. Predigra.

Hrastnik

h Sokolsko društvo bo proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v Sokolskem domu s slavnostno akademijo in s svojo interno proslavo. Sokolsko društvo poziva vse članstvo, da se proslave korporativno udeleži. Vsi, ki imajo kroje, naj pridejo v slavnostnih krogih.

h Povratek naših rojakov v Francijo. Dijakinja iz Hrastnika nam piše: V soboto dne 26. avgusta so se vračali naši rojaki, ki so prišli pred tremi tedni v svojo domovino nazaj v Francijo, kjer so zopet nastopili svoja teška dela. Seveda so se s težkim srcem poslovili od svojih staršev, sester in bratov ter domovine. Bila sem navzoča pri poslavljanju. Težko mi je bilo pri srcu, ko sem pomislila, s kakšnim srcem ostavljajo domovino, ki nima kruha za nje, zaradi česar so jo morali zapustiti. In vendar jo tako ljubijo! Pri poslavljanju so klicali »Živela Jugoslavija!«. Med solzami so zagotavljali, da bodo prišli braniti svojo domovino, če bo treba. Nobeno oko ni ostalo ob poslavljanju suho. Od-

šla sem z željo, da bi sreča spremljala naše rojake v tujini in da bi se čimprej vrnilo med nas v svojo domovino, ko bo urejena in bo v njej dovolj dela za pridne roke vseh njenih državljanov.

h Nov grob. Dne 29. avgusta je umrla v starosti 56 let soproga gostilničarja in občinskega upokojenca gn. Antonija Erženova. Pokopna zapuščila moža, sina Viktorja, poduradnika pri TPD in hčerko Vido, soprogo obratovodje g. Zeleznika v Trbovljah. Pokopana je na dolskem pokopališču. Bodi ji ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

Dol pri Hrašniku V pojasnilo!

Dol, 1. septembra.

Govori, razpravlja in celo piše se, da Dolani ne plačujemo vodarine, ker ni v skladu z običajem Hrašnika. Da javnost čim bolj seznanimo z zadevo, hočemo podati nekaj pojasnila.

Pred kakimi 40 leti je šolska občina Dol z denarno pripomočjo cerkvenega predstojništva zgradila vodovod z iztokom pri cerkvi, kjer je tudi sedaj izliv. Vodo so zajeli iz studenca poleg hiše Franca Kotarja v gornjem delu vasi. Vsled rudoslednih del TPD na terenu je studenec usahnil, s čimer je bil vodovod uničen. Oba prizadeta činitelja bi bila morala prisiliti TPD, da bi zgradila namesto uničenega nov vodovod. To se pa ni zgodilo, ker je sklenil občinski odbor takrat le iz ene katastralne občine obstoječe upravne občine Dol zgraditi za vas Dol večji vodovod, s katerim bi se dovajala v še tako razširjeno vas za vse potrebe zadostna množina vode, h gradbenim stroškom pa je itak prispevala TPD okoli 90%.

Projektirani vodovod so zgradili z več hidranti in 6 iztoki ter ga napeljali v vsa javna poslopja. Voda iz vodovoda naj služi in se oddaja vsem vaščanom, občanom, župljanom in potnikom brezplačno. To je bilo mnenje takratnega občinskega odbora. Vsak posestnik v vasi si je smel brez plačila ali odškodnine napeljati vodovod v svojo hišo proti obvezi strokovnjaške izvedbe.

Z ozirom na te ugodnosti so tekmovali vaščani v svoji pripravljenosti, da podprejo občinsko upravo, da čimprej dogradi vodovod. Dali so na razpolago brez odškodnine vse zemljiške parcele, po katerih so napeljali vodovod, stavbišče za rezervoar itd., kar se ne bi bilo zgodilo, ako bi bila graditeljica zahtevala za vodo kakršno koli plačilo ali odškodnino.

Ugodnost te naprave uživamo že nad 10 let. Vsi stroški vodovodnih popravil so bili poravnani iz občinske blagajne. Smatramo, da smo si priposestvovali služnost do brezplačnega uživanja vode in to tembolj, ker je vse stroške gradnje vodovoda plačala občina Dol v svojih starih, prvotnih mejah.

Zgradili smo nadalje vodovod na Kalu, za Brce in Marno ter dali znatne vsote za zgraditev vodnjakov v Turju in Kupči vasi, a nikjer z namenom, da bi naknadno obremenili potrošnike.

Ob združitvi Hrašnika z Dolom smo imeli vse dotakratne vodovodne naprave plačane. Nasprotno pa je bil na hrastniškem vodovodu še dolg v znesku nad 170.000 din, ki ga mi dolski davkoplačevalci lojalno pomagamo odplačevati. Da je v Hrašniku uveden sistem pobiranja vodarine, je zadeva tamkajšnjega prebivalstva in njegovih pripadnikov.

Pri nas pa vodarine nismo uvedli in se je bomo tudi branili in ubranili. Pojasnili smo, zakaj.

Hvaležni pa bomo občinski upravi, če bo uresničila načrt škropljenja cest z avtomobilom.

o Bratci med seboj . . . Dol je res kraj senzacij. Čeprav je po imenu le vas, vendar se zgodi od časa do časa kakšna novost, ki se obelodani včasih tudi za širšo javnost. Osebnih slabosti ne raznašamo. Strankarski boj je pa zelo hud. Da pa pride do nesporazuma med pristaši enega tabora in to med krščanskimi, uglednimi možmi, kakor se je zgodilo v nedeljo 20. avgusta pri neki gostilni, ko so se podžupan občine Hrašnik-Dol, ki je ob enem predsednik občinske organizacije JRZ in njegova sodelavca javno klobotali, res lahko smatramo za nekaj izrednega. Takšni obračuni so nenavaden pojav celo v indu-

strijskih krajih. Očividci trdijo, da so možje ugleda in katoliške morale likvidirali svoje obračune najbolj enostavno, tako da ni bila potrebna intervencija varnostnih organov in končno tudi sodišče ne bo imelo opravka s to neljubo zadevo.

o Tombola bo! Že več let je prostovoljna gasilska četa na Dolu obljubljala za tombolo glavni dobiček: stanovanjsko hišo. Vsled raznih zaprek pa obljube ni bilo mogoče izpolniti. Letos je pa četa zgradila lično stanovanjsko hišo, ki jo bo srečni dobitnik na tomboli, ki bo v nedeljo 3. t. m. popoldne, mogoče dobil za 3 din. Tombolskih tablic je omejeno število, zato si jih je treba pravočasno nabaviti.

Gomilsko

Gomilsko, 1. septembra.

Zavednost, delavnost in marljivost savinjskih Sokolov izpričujejo številni sokolski domovi, ki so posejani po lepi dolini. Prednjači s ponosno stavbo trg Zalec, po kratki vožnji vas ob cesti s svojo eleganco pozdravi dom v St. Petru, in če se potrudite od tod še na Polzelo, v Braslovce, v St. Pavel ali v St. Jurij ob Taboru, boste povsod videli sokolske trdnjave, ki so zrasle v zadnjih letih ko gobe po dežju. Kažejo moč sokolske volje, ki ne kloni in hoče napredka.

Prav nenadno se je dvignil najmlajši pobratim sokolskih domov, na Gomilskem, na lepem prostoru ob državni cesti na Rezani. Ni še gotov, pod streho pa je že in želi s slično lepoto ostopiti v krog bratskih domov v Savinjski dolini.

Videti ga bomo imeli prilikó v njegovem nastajanju na praznik 8. t. m., ko bo imelo Sokolsko društvo na Gomilskem svoj telovadni nastop. Zbrali se bomo že ob 14. na gmajni, kjer smo imeli prejšnja leta nastope. Od tod bomo krenili v povorki na lastno zemljišče na Rezano. Že prej, ob 13., pa bodo bojne tekme članov vranskega okrožja.

Radi bodo pohiteli ta dan Sokoli na Gomilsko, da podpro naše brate in sestree, da čimprej izgotovijo novo sokolsko trdnjavo.

Na svidenje!

Instrumentalna šola Glasbene Matice v Celju

Poleg ostalih dosedanjih predmetov in instrumentov bo uveden letos na šoli Glasbene Matice v Celju še pouk sledečih solističnih odnosno orkestralnih instrumentov: flavte, oboe, klarineta, roga, trobente, pozavne in tube.

Vzrok, da se ti instrumenti razmeroma sicer tako poredkoma gojijo, moramo iskati predvsem v tem dejstvu, da se jim pri površnem gledanju ne pripisuje tolika pomembnost, kakor ostalim instrumentom, ki dominirajo med ljudstvom ali bolj rečeno med družbo, v kateri uživajo večji ugled. In vendar si ne moremo predstavljati orkestrskega združenja, v katerem bi manjkali zgoraj navedeni instrumenti. Drugi vzrok pa je v tem, da se pretežna večina glasbe učeče se mladeži, zlasti odrasle, ne zaveđa, kako važno vlogo igrajo v glasbenem svetu, zlasti v simfoničnih in drugih resnih orkestrskih

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

HMELJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994

Brzjavlj.: „Posojilnica“

Telefon št. 2

BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnikih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11.

Vse šolske knjige

za srednje, meščanske in ljudske šole, kakor tudi vse šolske potrebščine kupite pri tvrdki

Franč Leskovšek, knjigarna in trgovina s papirjem Celje, Glavni trg 16

udruženjih baš pihalni instrumenti. Dober flavtist, dober oboist, dober hornist je povsod zaželen in čislán. Razumljivo je pa tudi to, da prihajajo za vse te instrumente, bodisi za lesena, bodisi za medena pihala v poštev v prvi vrsti mladeniči z dobrim sluhom in zdravo telesno konstitucijo.

Strah pred veliko napornostjo je pretiran, kajti ob pravilnem šolanju in sistematičnem vežbanju je napor v resnici mnogo manjši, nego izgleda stvar na videz. Ta bojazen bi bila še tretji razlog, da te instrumente kolikor toliko zapostavljajo.

Tudi eksistenčna možnost in izgledi so pri dobrem instrumentalistu te pánoge verjetnejši v današnji dobi, kakor pa izgledi n. pr. srednjedobrega igralca kakega godala, med katerimi zopet tvori redkost čelist, če je dober.

Priporočamo zlasti našim mladeničem, da se lotijo kakega pihala, saj vidimo danes vsepovsod veliko mnogostranost v tem pogledu: n. pr. pianist, ki je na svojem instrumentu že dosegel visoko stopnjo, se loti še saksofona ali pa trobente. Ta pojav prihaja čedalje bolj v ospredje, kar potrjuje eksistenčno upravičenost in še bolj potrebo po gojitvi pihalnih instrumentov.

Vpisovanje gojencev bo 2., 4. in 5. t. m. vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17.

Majhna parcela

za postavitev male tovarne v Gaberju se išče proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe na upravo »Nove dobe« pod »Plačilo takoj«.

Lepo 4-sobno stanovanje

s kopalnico, v centru mesta, se odda s 1. oktobrom. — Naslov v upravi lista.

Franjo Dolžan - Celje Za kresijo 4 Telefon 245

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelkovne naprave

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

Za začetek šolskega leta šolske knjige

— nove in antikvarične — in vse druge

šolske potrebščine pri tvrdki

Karl Goričar vdv. - Celje

Kralja Petra c. 7

KUPUJEMO TUDI ANTIKVARIČNE KNJIGE!

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaša koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE
SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

TELEFON ŠT. 22

POŠT. ČEK. RAČ. 10-591

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ